

§ 336

Kaupunkiympäristönlautakunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2021 arviointikertomuksesta

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsissä (arviointikertomus s. 71-75)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen luonnon monimuotoisuuden edistämisestä (71-75) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- päivittää luonnonhoidon linjauksen ja koko luonnonhoidon prosessin siten, että monimuotoisuuden lisääminen on metsienhoidon keskeisin tavoite.
- pyrkiä jättämään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle lisää vanhenevia ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita puita, metsiä ja metsiköitä.
- parantaa luonnonhoidon vaikutusten seurantaan keräämällä järjestelmällisesti olennaista indikaattoritietoa.
- tuoda päätöksentekoon valmisteluohje Helsingin muissa kunnissa omistamien kiinteistöjen luovutuksista.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että luonnonhoidonlinjauksen päivitys on alkanut metsien osalta. Tämän osion tavoiteaikataulu on tiukka ja lautakuntakäsittely on suunniteltu marras-joulukuun vaihteeseen.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että luonnonhoidon linjauksen uudistamisen keskeinen tavoite löytyy kaupunkistrategiasta, joka on tämän teeman osalta selkeästi suuntaa määrittävä: ”Virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.” Tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa luonnonhoidon linjauksen uudistamista siten, että harkittu hoitamattomuus on perusteltu toimi laajasti Helsingin virkistys- ja luontoalueiden metsissä. Lautakunta myös korosti, että linjauksen uudistamisen tulee olla laajasti vuorovaikutteinen prosessi ja niin tukimus- asukas- kuin järjestökenttä kytetään mukaan uudistukseen.

Toinen kohta on osa päivitettävää luonnonhoidon linjausta: Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden ulkopuolelle rajaamiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Luonnonhoitosuunnitelmissa rajataan arvometsiä hoidon ulkopuolelle ja lisäksi monia muita alueita kuten kallioalueita. Luonnonhoitosuunnitelmien toteutuksessa huomioidaan sekapuustoisuus ja puulajien monipuolisuus. Pysty- ja maa-lahopuuta jätetään aktiivisesti edistämään luonnon monimuotoisuutta. Lehtipuista erityisesti haapojen ja raitojen suosimista edelleen edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta. Yksittäisiä arvokkaita puita vaalitaan ja arvostetaan. Näiden asioiden lisäksi huolehditaan reittien ja tonttien turvallisuudesta metsäalueilla.

Luonnonhoidon vaikutusten seurannan parantamiseksi on Luonnonvarakeskuksen (Luke) kanssa aloitettu kaksivuotinen tutkimusyhteistyö, jolla selvitetään metsänhoidon vaikutuksia kuntametsien monimuotoisuuteen. Tutkimuksessa selvitetään mm. metsänhoidon vaikutuksia puustoon, lahopusienien ja –kovakuoriaisten sekä maaperän mikrobiston määrään ja laatuun. Puusto sekä maaperämikrobisto vaikuttavat toisiinsa.

Kiinteistölautakunta päätti 12.1.2017 että kaupunginhallituksen päätettäväksi valmisteltu esitys Helsingin ulkokunnissa omistamien kiinteistöjen luovutusten valmisteluohjeeksi palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Kyseistä linjaavaa päätösvalmistelua ei ole resurssisyistä pystytty saattamaan kokonaisuutena loppuun. Taustaselvittelyä on kuitenkin palautuspäätöksen jälkeen tehty. Päätösvalmistelun viivästyminen on pääosin johtunut siitä, että resursseja on priorisoitu kaupunkistrategian edellyttämällä tavalla siten, että maaomaisuuden kehittäminen ja tontti –palvelussa on valmisteltu, ja toimivaltaisissa päätöksentekoeleimissä hyväksytty, vuosien 2017-2019 aikana Helsingin kaupungin tontinluovutusta koskevat linjaukset ja vuosien 2020-2021 aikana Helsingin kaupungin maanhankintaa ja täydennysrakentamisen edistämistä koskevat maapoliittiset linjaukset. Vuosina 2020-2022 on myös valmisteltu ja hyväksytty asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokraamista koskevat yleiset periaatteet sekä niitä koskevat soveltamisohjeet. Ulkokuntien kiinteistönluovutuksia linjaava valmisteluohje tullaan valmistelemaan uudelleen kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi vuoden 2022 loppuun mennessä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kappaleen 4 jälkeen lisätään seuraava kappale:

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että luonnonhoidon linjauksen uudistamisen keskeinen tavoite löytyy kaupunkistrategiasta, joka on

31.05.2022

tämän teeman osalta selkeästi suuntaa määrittävä: ”Virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.” Tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa luonnonhoidon linjauksen uudistamista siten, että harkittu hoitamattomuus on perusteltu toimi laajasti Helsingin virkistys- ja luontoalueiden metsissä. Lautakunta myös korosti, että linjauksen uudistamisen tulee olla laajasti vuorovaikutteinen prosessi ja niin tukimus- asukas- kuin järjestökenttä kytetään mukaan uudistukseen.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsissä (arviointikertomus s. 71-75)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen luonnon monimuotoisuuden edistämisestä (71-75) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- päivittää luonnonhoidon linjauksen ja koko luonnonhoidon prosessin siten, että monimuotoisuuden lisääminen on metsienhoidon keskeisin tavoite.
- pyrkiä jättämään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle lisää vanhenevia ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita puita, metsiä ja metsiköitä.
- parantaa luonnonhoidon vaikutusten seurantaan keräämällä järjestelmällisesti olennaista indikaattoritietoa.
- tuoda päätöksentekoon valmisteluohje Helsingin muissa kunnissa omistamien kiinteistöjen luovutuksista.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että, luonnonhoidonlinjauksen päivitys on alkanut metsien osalta. Tämän osion tavoiteaikataulu on tiukka ja lautakuntakäsittely on suunniteltu marras-joulukuun vaihteseen.

Toinen kohta on osa päivitettävää luonnonhoidon linjausta: Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden ulkopuolelle rajaamiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Luonnonhoitosuunnitelmissa rajataan arvometsiä hoidon ulkopuolelle ja lisäksi monia muita alueita kuten kallioalueita. Luonnonhoitosuunnitelmien toteutuksessa huomioidaan sekapuustoisuus ja puulajien monipuolisuus. Pysty- ja maa-lahopuuta jätetään aktiivisesti edistämään luonnon monimuotoisuutta. Lehtipuista erityisesti haapojen ja raitojen suosimista edelleen edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta. Yksittäisiä arvokkaita puita vaalitaan ja arvostetaan. Näiden asioiden lisäksi huolehditaan reittien ja tonttien turvallisuudesta metsäalueilla.

Luonnonhoidon vaikutusten seurannan parantamiseksi on Luonnonvarakeskuksen (Luke) kanssa aloitettu kaksivuotinen tutkimusyhteistyö, jolla selvitetään metsänhoidon vaikutuksia kuntametsien monimuotoisuuteen. Tutkimuksessa selvitetään mm. metsänhoidon vaikutuksia puustoon, lahopusienien ja –kovakuoriaisten sekä maaperän mikrobiston määrään ja laatuun. Puusto sekä maaperämikrobisto vaikuttavat toisiinsa.

Kiinteistölautakunta päätti 12.1.2017 että kaupunginhallituksen päätettäväksi valmisteltu esitys Helsingin ulkokunnissa omistamien kiinteistöjen luovutusten valmisteluohjeeksi palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Kyseistä linjaavaa päätösvalmistelua ei ole resurssisyistä pystytty saattamaan kokonaisuutena loppuun. Taustaselvittelyä on kuitenkin palautuspäätöksen jälkeen tehty. Päätösvalmistelun viivästyminen on pääosin johtunut siitä, että resursseja on priorisoitu kaupunkistrategian edellyttämällä tavalla siten, että maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelussa on valmisteltu, ja toimivaltaisissa päätöksentekoeleimissä hyväksytty, vuosien 2017-2019 aikana Helsingin kaupungin tontinluovutusta koskevat linjaukset ja vuosien 2020-2021 aikana Helsingin kaupungin maanhankintaa ja täydennysrakentamisen edistämistä koskevat maapoliittiset linjaukset. Vuosina 2020-2022 on myös valmisteltu ja hyväksytty asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokraamista koskevat yleiset periaatteet sekä niitä koskevat soveltamisohjeet. Ulkokuntien kiinteistönluovutuksia linjaava valmisteluohje tullaan valmistelemaan uudelleen kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi vuoden 2022 loppuun mennessä.

Esittelijän perustelut

31.05.2022

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallintosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 12.4.2022 vuoden 2021 arviointikertomuksen ja pyytää 25.5.2022 mennessä kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdasta:

- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsissä (s. 71–75)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.05.2022 § 326

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 379

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.05.2022 § 71

Tarkastuslautakunta 12.04.2022 § 39

Tarkastuslautakunta 05.04.2022 § 34

Tarkastuslautakunta 31.08.2021 § 73

Tarkastuslautakunta 11.05.2021 § 44